

Ôsma kapitola – Putovanie po púšti

Hlavné: Numeri 1-2; 10-14; 16-17; 20; 22-24. Dobrovoľné: Numeri 1-36 (celá kniha)

Doplňkové: Deuteronomium 8, Matúš 4, 1-4

KKC 1897-1900

A. Kontext príbehu

Kniha Exodus zaznamenáva najvýznamnejšiu udalosť pri formovaní izraelského ľudu: ich dramatické vyslobodenie Bohom z egyptského otroctva. V prvých dňoch slobody Boh poskytol svojej novej rodine všetko, čo potrebovali: ochranu, jedlo z neba a vodu zo skaly. Dal im silných vodcov a sformoval ich ako národ. Dal im Zákon, ktorý bol v podstate návodom, ako žiť ako slobodné Božie deti. Dal im levitské kňazstvo, aby im pomohol priblížiť sa k nemu a uctievať ho. Dal im svätostánok: miesto, kde sa s nimi mohol stretávať, a hmatateľné znamenia svojho prebývania uprostred nich.

Dostať Izrael z Egypta a ustanoviť ich ako svoj ľud bola jedna vec. Čoskoro sa ukázalo, že väčším orieškom je očistenie ich srdca od Egypta. Duchovne boli ešte deťmi a potrebovali sa naučiť dôverovať svojmu Otcovi a kráčať vo viere. Až potom budú pripravení vlastniť krajinu, ktorú im sľúbil. Kniha Numeri zachytáva tento príbeh. Rozpráva o tom, ako sa ľuďom darí v období putovania púšťou.

B. Prečítajte si príbeh

Túto tému (ktorá vám pomôže zoznámiť sa so štyridsiatimi rokmi, ktoré Izrael strávil putovaním po púšti: medzi opustením Egypta a vstupom do zasľúbenej zeme) je najlepšie absolvovať na viac ako jedno stretnutie. Pochopenie tejto časti príbehu môže vyžadovať viac času. Najprv si prečítajte Numeri 1–2 a 10–12 a odpovedzte na otázky 1 až 4. Potom si prečítajte Numeri 13–14, 16–17, 20 a 22–24 a odpovedzte na zvyšné otázky. Možno bude užitočné, ak si najprv prečítate otázky, aby ste vedeli, na čo sa zamerať a čo len zbežne prelistovať. Ak chcete zarámcovať potulky púšťou na mape, pozrite si mapu Exodu v kapitole 6.

Po prečítaní textov si pozrite udalosti v strednej časti grafu časovej osi Biblie. Nezabudnite čítať tieto udalosti v chronologickom poradí. V tomto časovom období sa udalosti začínajú dolu na juhu a postupujú smerom ku Kanaánu. Identifikujte hlavné postavy a všimnite si tok kľúčových udalostí a miesto, kde sa odohrávajú. Nejaké otázky? Zapište si ich.

Podme hlbšie (voliteľné): Ak chcete získať ucelený obraz tohto obdobia, prečítajte si celú knihu Numeri.

Ako vždy, pred čítaním sa pomodlite.

C. Podrobnejšie štúdium

Odpovede na tieto otázky vás vtiahnu do srdca príbehu. Ak niečomu nerozumiete, zapíšte si to do diskusie. Niektoré otázky odpovie doplnková kniha Deuteronomium. Ukážeme, ako sa spája s naratívnou knihou (Numeri) a obohacuje príbeh. Pozrite si svoju záložku alebo tabuľku na časovej osi Biblie, aby ste zistili, ako obe knihy do seba zapadajú.

PRÍPRAVA NA ODCHOD Z VRCHU SINAJ (NUMERI 1-10)

- 1) Izrael je na hore Sinaj už rok. Ľudia dostali Zákon a uistenie o prítomnosti Boha vo svojom strede, tróniacom na Arche zmluvy. Teraz sa pripravujú na odchod do Kanaánu.
 - a) Prečítajte si Numeri 1–2. Čo dal Boh Mojžišovi urobiť predtým, ako sa vydal na cestu? Aký mal zámer?
 - b) Jeden kmeň je z tohto procesu vyňatý. Prečo?
- 2) V Numeri 10 zvuky strieborných trúb prepožičiavajú izraelskému postupu rozhodne vojenský nádych. Všimnite si poradie sprievodu, najmä spôsob, akým sú Archa zmluvy a Svätostánok umiestnené vo vzťahu ku kmeňom. Kto alebo čo je úplne vpredu a čo to ukazuje? (Pozri Numeri 10:33–36.)

IZRAELSKÍ REBELI (NUMERI 11-25)

- 3) Keď ľudia odídu z Egypta, Boh hovorí Mojžišovi, že pošle mannu, aby „otestoval“ ľudí. Prečítajte si Deuteronomium 8. (Deuteronomium, pre naše účely ponúkame ako doplnkovú knihu pre toto obdobie. Je v nej zaznamenaný aj Mojžišov posledný príhovor k ľudu predtým, ako vstúpia do Kanaánu.)
- a) Vysvetlite Boží zámer, keď im dal mannu, a čo sa z toho majú naučiť.
 - b) Prečítajte si Numeri 11. Čo (na začiatku ich putovania) hovorí, že Izrael neprešiel cez Božiu skúšku o vzťahu Izraela k Bohu? (Jednoducho dostal FX).
 - c) **Prepojenie na Nový zákon:** Prečítajte si Evanjelium podľa Matúša 4:1-4, v ktorom Ježiš odmieta Satana pomocou Mojžišových slov z knihy Deuteronomium 8:3. Aké paralely medzi týmito príbehmi vidíte?
- 4) V Numeri 12 útok na Mojžišovu autoritu prichádza od jeho najbližších, jeho súrodencov Miriam a Árona. Aká je skutočná povaha ich sťažnosti a ich postoja k autorite, ktorú dáva Boh?

5)

- a) Vyzerá to tak, že Izrael je konečne pripravený vlastniť krajinu zaslúbenú Abrahámovi. Prečítajte si Numeri 13–14. Čo sa stane?

- b) Porovnajte: skúšku, ktorej čelí Izrael pri špehovaní krajiny, so skúškou, ktorej čelili Adam a Eva.

- c) Napriek tomu, čo vedia o Bohu a čo im bolo sľúbené, ľud Izraela nedôveruje Bohu. V dôsledku toho budú putovať po púšti: jeden rok za každý deň, ktorý strávili špehovaním krajiny. Čo vám tento neúspech v izraelskom príbehu hovorí o povahe hriechu a jeho treste? Existuje nejaká súvislosť?

6)

- a) V Numeri 16–17 prichádza druhý útok na Mojžišovu autoritu, tentoraz od ľudu. Aké je to obvinenie a komu je táto výzva skutočne určená?
- b) V čom sa Božia odpoveď líši tentokrát od jeho odpovede na Miriaminu vzburu? Aký trvalý dôkaz dáva o tom, že Áronova autorita pochádza od neho?

- 7) Numeri 20: Prešlo štyridsať rokov a synovia Izraela sú späť v Kádeši. Sťažujú sa na nedostatok vody. Mojžiš dostal pokyn, aby sa prihovril skale pred nimi, ale on vezme svoju palicu a dvakrát udrie do skaly. V dôsledku toho je jemu a Áronovi zakázané viesť deti Izraela do zaslúbenej zeme. Zdá sa vám to ako tvrdý trest? Prečo si myslíte, že ho dostávajú?
- 8) V Numeri 22 sa Izrael zhromaždil na Moabských pláňach, tesne na východ od rieky Jordán oproti Jerichu. Boh ich priviedol k mnohým vojenským víťazstvám. Miestni králi sú nervózni a najali si mocného proroka Baláma, aby prekliat Izrael. Balám, ktorý nemôže povedať nič iné ako slová, ktoré mu Boh vkladá do úst, ich namiesto toho požehnáva. Zopakujte si, čo Balám hovorí o Izraeli v Numeri 22–24. Ako si vysvetľujete veľkosť Božieho požehnania po ich neustálom reptaní a nedostatku viery?

ZMLUVA V MOABE (NUMERI 26 – 36)

V záverečných kapitolách Numeri Mojžiš vykonáva vojenské sčítanie ďalšej generácie. Dáva ľuďom posledné pokyny a poveruje Jozueho, aby sa stal jeho nástupcom. Dáva pokyny na rozdelenie krajiny medzi kmene a hovorí, aby dali Levitom šesť miest ako útočisko, kde budú zachraňovať nevinných ľudí pred zabitím. Jeho rozlúčkový prejav je podrobne popísaný v knihe Deuteronomium. Je to dlhšia kniha, ale stojí za to si ju prečítať. Všimnite si najmä Deuteronomium 10–11 a 27–30, ktoré hovoria o tom, čo Boh prisľúbil Izraelu a čo sa od nich bude vyžadovať ako od Božieho ľudu. Božia láska preniká týmto posolstvom, ktoré je v skutočnosti obnovením jeho zmluvy. Ako hovorí Mojžiš: „Vy všetci stojíte dnes tu pred Pánom, svojím Bohom..., aby si prešiel (každý jeden) k zmluve a prísaha Pána, svojho Boha, ktorú dnes uzaviera s tebou Pán, tvoj Boh, aby si ťa zvolil za svoj ľud a aby sa on stal tvojím Bohom, ako sľúbil a odprisahal tvojim otcom, Abrahámovi, Izákovi a Jakubovi“ (Deuteronomium 29,10-13). „Dávaj pozor a počuj Izrael! Dnes si sa stal ľudom Pána, svojho Boha“ (Deuteronomium 27,9).

Božia rodina sa stala národom.

D. Aplikácia

Tieto otázky vám pomôžu aplikovať jednu z kľúčových tém stretnutia pre váš život. Po meditácii o nich odpovedzte Bohu krátkou písomnou modlitbou. Ak chcete.

Učenie Cirkvi o autorite je založené na Písme – na pasážach, kde Boh menuje vodcov, ktorí ho zastupujú, a učí svoj ľud, aký postoj by mal mať k autorite. Sú to nadčasové princípy, ktoré sa nemenia. Prečítajte si KKC 1897–1900, zamerajte sa najmä na KKC 1899. Spochybnilí ste niekedy vy alebo niekto z vašich známych autoritu Cirkvi nad vierou a morálkou? Aké problémy vidíte v dnešnej spoločnosti, ktoré odrážajú výzvy, ktorým čelil Mojžiš od Miriam a Árona alebo od Koreho, Dátana a Ábirona?

Drahý Pane...

E. Zhrnutie

Ukončíte štúdium obdobia putovania púšťou a zafixujte si ho vo svojej mysli takto:

1. Pripomeňte si farbu tohto časového obdobia, pieskovú, a premýšľajte o nej v rámci čítania, aby ste si to mohli zapamätať.
2. Znova si prejdite túto lekcii. Napíšte si stručné zhrnutie toho, o čom je obdobie putovania po púšti, alebo o jeho význame ako súčasti „veľkého obrazu“. (v dejinách spásy).